

ЗАПОВНЮЄ ЕКЗАМЕНОВАНИЙ

КОД

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Місце для наліпки.

Перевір, чи код на наліпці це

M-100.

Якщо так – приклей наліпку.

Якщо ні – повідом учителя.

Екзамен на атестат зрілості

Формула 2023

ПОЛЬСЬКА МОВА

ЗБІРКА

1

Базовий рівень
Збірка 1. (тести)

ДІАГНОСТИЧНИЙ ТЕСТ

Позначення збірки

MPOU-P1-**100**-2412

ДАТА: **9 грудня 2024 р.**

ПОЧАТОК: **9:00**

ЧАС ВИКОНАННЯ: **до 360 хвилин**

(всього на розв'язання тестів та написання твору)

МАКСИМАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ ЗА ЗБІРКУ 1. (ТЕСТИ): **25**

Перед початком роботи зі збіркою екзаменаційних завдань

1. Перевір, чи ти отримав/отримала від учителя **дві правильні збірки екзаменаційних завдань**, тобто збірки згідно з **відповідною формулою, з відповідного предмета на відповідному рівні**, позначені **1** і **2**: одну з тестами, другу з твором.
2. Якщо ти отримав/отримала **неправильні збірки**, то негайно повідом учителя. Не розпакуй їх.
3. Якщо ти отримав/отримала **правильні збірки**, то розпакуй їх, коли вчитель дасть таку вказівку. Ознайомся з інструкцією на сторінці 2.

ЗАПОВНЮЄ ГРУПА
СПОСТЕРІГАЧІВ

Uprawnienia zdającego do:

dostosowania
zasad oceniania.

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy ten arkusz egzaminacyjny (z testami) zawiera 19 stron (zadania 1–14). Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Na pierwszej stronie arkusza oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
3. Odpowiedzi zapisz w języku polskim w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
4. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
5. Nie wpisuj żadnych znaków w miejscu przeznaczonym dla egzaminatora.
6. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
7. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.

Інструкція для екзаменованого

1. Перевір, чи ця збірка екзаменаційних завдань (з тестами) складається з 19 сторінок (завдання 1–14). Якщо сторінок не вистачає, повідом про це головному спостерігачеві.
2. На першій сторінці збірки та на бланку відповідей напиши свій номер PESEL і приклей наліпку з кодом.
3. Запиши відповіді польською мовою у відведеному для цього місці біля кожного завдання.
4. Пиши розбірливо. Користуйся кульковою/чорнильною ручкою лише з чорним стрижнем/чорнилом.
5. Не пиши жодних символів у місці, відведеному для екзаменатора.
6. Не використовуй коректор, помилкові записи чітко закреслюй.
7. Пам'ятай, що записи в чернетці не будуть оцінюватися.

**Zadania egzaminacyjne są wydrukowane
na następnych stronach.**

**Екзаменаційні завдання надруковані
на наступних сторінках.**

Część 1. Test *Język polski w użyciu* / Частина 1. Тест «Польська мова в ужитку»

Przeczytaj uważnie teksty, a następnie wykonaj zadania umieszczone pod nimi. Odpowiadaj **tylko na podstawie tekstów** i tylko **własnymi słowami** – chyba że w zadaniu polecono inaczej. Udzielaj tyłu odpowiedzi, o ile Cię poproszono.

Уважно прочитай тексти, а потім виконай завдання під ними. Відповідай **лише на основі текстів** і лише **своїми словами**, якщо у завданні не передбачено інше. Дай стільки відповідей, скільки тебе просять.

Tekst 1. / Текст 1.

Sebastian Szybka

Świat jest matematyczny

Prawa fizyczne są wyrażone w języku matematyki. Pozornie nie kryje się za tym nic niezwykłego. Poeta przecież też zapisuje swoje wiersze za pomocą zestawu znaków reprezentujących słowa. Mimo to relacja matematyki do rzeczywistości jest odmienna niż relacja języka do poezji. Tajemniczy i zagadkowy związek matematyki z fizycznym światem jest określany mianem matematyczności przyrody. Co dokładnie rozumie się przez to pojęcie?

Wyobraźmy sobie, że znajdujemy kartkę, która została wydartą z książki Pawła Jasienicy¹ *Polska Jagiellonów*. Czy na podstawie pojedynczej kartki jesteśmy w stanie odgadnąć zawartość sąsiednich stron? Do tego strzępka informacji można dopasować wiele alternatywnych i nieprawdziwych historii. W fizyce dzięki odgadnięciu fragmentu struktury matematycznej odpowiadającej wycinkowi rzeczywistości, czyli pojedynczej kartce z matematycznej księgi Wszechświata², potrafimy odtworzyć cały rozdział z tej księgi. Fizycy nie zaakceptują nowej teorii, jeśli jej struktura matematyczna odtwarza tylko znane fakty. Domagamy się, aby nowa teoria zawierała nowe przewidywania, aby jej matematyczna struktura odsłaniała nieznaną wcześniej fragmenty rzeczywistości. Badania teoretyczne często o wiele lat wyprzedzają niejedną obserwację – na potwierdzenie realności fal grawitacyjnych trzeba było czekać ponad sto lat!

Istnieje zagadkowa odpowiedniość struktur matematyki i fizycznego świata. Fizycy twierdzą, że przyroda jest matematyczna, ponieważ można poznawać ją równocześnie na dwa sposoby: empirycznie, czyli dzięki obserwacjom i eksperymentom, ale także gdy z ołówkiem w rękę przedzieramy się przez gąszcz odpowiadających jej matematycznych struktur. Ten drugi sposób nie oznacza jedynie opisywania rzeczywistości w języku matematyki – jest metodą odkrywania świata.

Obecnie znamy tylko pojedyncze rozdziały z galileuszowej księgi Wszechświata. Nasze teorie nie są ostateczne. Oznacza to, że mają one swój zakres stosowalności oraz że do ich działania niezbędne okazują się dane pochodzące z eksperymentów i z obserwacji. Wielu fizyków wierzy, że kiedyś uda się odnaleźć jedną matematyczną strukturę niezawierającą parametrów, które należałoby wyznaczyć z obserwacji. Nie mamy pewności, czy taka struktura istnieje ani czy jej złożoność nie przekracza możliwości naszych umysłów. Ponadto naiwnością byłoby sądzić, że każda teoria dająca się pomyśleć została zrealizowana w przyrodzie. Matematyczność przyrody polega na tym, że gdy już natrafimy na fragment właściwej matematycznej struktury, przez wiele kolejnych lat będziemy mogli poznawać rzeczywistość dzięki analizowaniu tej struktury.

Wyobraźnia człowieka jest bardzo ograniczona. Niesamowicie trudno wymyślić historię, która nie została już opowiedziana, czy też namalować naprawdę oryginalny obraz. Tworzymy nowe rzeczy w wyniku przetwarzania znanych. Fantastyczne potwory na obrazach Boscha³ to ludzie o głowach zwierząt. Wydaje się, że tylko matematyka niesie w sobie moc tworzenia pojęć istotnie nowych, oryginalnych, a do tego mających swoje odpowiedniki w rzeczywistym świecie. Gdyby nie równania Maxwella, które opisują światło, nikomu nie wpadłoby do głowy, że podział na czas i przestrzeń jest tylko złudzeniem naszych zmysłów.

Matematyzacja jest oznaką dojrzałości teorii. W fizyce, która zajmuje się najprostszymi i najbardziej fundamentalnymi układami, nastąpiła ona najwcześniej. Im bardziej fundamentalna teoria, tym ważniejszą rolę odgrywa w niej matematyka.

Na podstawie: Sebastian Szybka, *Świat jest matematyczny*, www.tygodnikpowszechny.pl

¹ Paweł Jasienica – polski historyk, pisarz i publicysta.

² Matematyczna księga Wszechświata – Galileusz porównał Wszechświat do księgi napisanej w języku matematyki; był włoskim fizykiem, astronomem i filozofem, stworzył podstawy metody badawczej w przyrodznawstwie, opartej na eksperymencie i na użyciu języka matematyki do opisu zjawisk zachodzących w przyrodzie.

³ Hieronim Bosch – niderlandzki malarz i rysownik słynący z obrazów, na których elementy realistyczne były łączone z fantastycznymi bądź ze zdeformowanymi.

Tekst 2. / Текст 2.

Łukasz Lamża

Świat nie jest matematyczny

Nie jestem pewien, czy świat w ogóle jest „jakiś”. Ale jeżeli już jakiś jest, to nie matematyczny. Co by to właściwie miało znaczyć?

Wszystko zaczęło się od erozji¹ naszego zdroworozsądkowego przekonania, że świat jest z grubsza taki, jakim go doświadczamy. W żargonie filozoficznym oznaczałoby to odchodzenie od realizmu naiwnego. To przekonanie, że jeżeli postrzegam jabłko jako czerwone, to ono jest czerwone. Innymi słowy: naiwny realista przypisuje światu – obiektywnemu „światu samemu w sobie”, niezależnemu od istnienia bądź nieistnienia ludzi – cechy swojej własnej świadomości, cechy tego, jak człowiek widzi świat.

Przykład koloru jest szczególnie ciekawy, ponieważ skrupulatna analiza materii i widzenia barwnego mówi nam, że jabłko w żadnym zwykłym sensie nie jest czerwone, a tylko człowiek, widzący je, przeżywa wrażenie czerwieni. Filozofowie lubią w takich sytuacjach przypominać, że fala elektromagnetyczna wędrująca w przestrzeni nie ma w sobie nic „czerwonego”, a tą jej cechą, która ostatecznie wywołuje w nas owo wrażenie barwne, okazuje się długość fali. Ktoś mógłby powiedzieć, że prawdziwe są nie barwy, tylko długości fal.

Uznaję bez walki – bo jaki sens walczyć z oczywistą prawdą – że świat daje się matematyzować. Innymi słowy: da się go wyrazić poprzez matematykę. Cóż, mówi nam o tym niedwuznacznie doświadczenie codzienne – jeżeli mam 40 jabłek i zjem jedno, nie muszę ich żmudnie przeliczać, aby wiedzieć, że mam teraz 39 jabłek. Przyznaję też chętnie, że matematyka jest wyjątkowo skutecznym narzędziem poznawania świata. Przykładowo: równania Maxwella naprawdę są bardzo dobrym narzędziem do opisu światła. To jednak nie to samo, co przypisanie cechy matematyczności obiektom występującym w świecie!

Jest to przecież dokładnie ten sam błąd, który popełniają realisci naiwni, gdy po tym jak do świata przyłożą miarę swego oka, orzekają, że jest on czerwony! Fizyk, który przykłada do świata rachunek różniczkowy, nie ma prawa twierdzić, że proces przez niego analizowany jest „różniczkowalny”. Żaden poziom skuteczności matematyki i jej „adekwatności” nie ma przy tym żadnego znaczenia. Zresztą inne metody też odznaczają się adekwatnością i skutecznością. Farbami olejnymi świetnie maluje się krajobrazy. Ośmielam się twierdzić, że odwzorowanie matematyczne porządnego krajobrazu morskiego jest wręcz wielokrotnie gorsze od odwzorowania olejnego czy nawet pastelowego. To, że świat daje się „uolejnić”, albo że jest „pastelowalny”, nie oznacza jednak, że żyjemy w olejnym albo w pastelowym Wszechświecie!

Gdy detektyw Poirot² odwiedza starego znajomego w ponurym angielskim domostwie, mogę przewidzieć nie gorzej niż fizycy matematyczni z CERN-u³, że ktoś tu padnie trupem. Wszechświat nie tylko wyraźnie daje się literaturyzować; jest jeszcze lepiej – jego literaturyzacja daje nam autentyczną moc przewidywania! Nie oznacza to jednak z automatu, że Wszechświat jest literaturą.

Na koniec pozostaje problem fundamentalny: muszę przyznać, że teza o świecie, który jest „matematyczny”, okazuje się dla mnie w istocie niezrozumiała. Co tak naprawdę miałyby to oznaczać? Że wielka lupa przyłożona do elektronu ukaże nam wibrujące w jego wnętrzu maleńkie znaczki ψ , φ i Σ ? Oczywiście, że nie! – wykrzykną pewnie słusznie oburzeni zwolennicy hipotezy Wszechświata matematycznego. Dobrze – odpowiem cierpliwie – ale przecież opis elektronu składa się właśnie z tych znaczków i to na podstawie takiego opisu twierdzicie, że świat jakoś ten opis przypomina. Matematycy, gdy ich poprosić o opisanie elektronu, chętnie opowiadają o grupach, o całkach, o operatorach, o macierzach, o funkcjach i o wyznacznikach, jednak wszystkie te opowieści powstają z użyciem małych znaczków na papierze lub na ekranie komputera. Nie znamy innej matematyki, a świat nie wydaje się ulepiony z cyfr i z małych greckich literek.

Jedyną uczciwą odpowiedź na pytanie, jaki jest świat, stanowi stara dobra odpowiedź buddyjska: milczenie. Innymi słowy: bez względu na to, jaką cechę przypiszę światu „naprawdę”, będę w błędzie.

Na podstawie: Łukasz Lamża, *Świat nie jest matematyczny*, www.tygodnikpowszechny.pl

¹ Erozja – tu: niszczenie.

² Detektyw Poirot – bohater powieści kryminalnych Agathy Christie.

³ CERN – Europejska Organizacja Badań Jądrowych.

Zadanie 1. (0–1) / Завдання 1. (0–1)

Na podstawie 2. akapitu tekstu Łukasza Lamży wyjaśnij, na czym polega postawa *naiwnego realisty*.

На основі 2 абзацу тексту Лукаша Ламжі поясни, у чому полягає позиція «наївного реаліста».

.....

.....

.....

.....

Zadanie 2. (0–1) / Завдання 2. (0–1)

Na podstawie tekstu Sebastiana Szybki wyjaśnij, na czym polega „matematyczność przyrody”.

На основі тексту Себастьяна Шибки поясни, у чому полягає «математичність природи».

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 3. (0–2) / Завдання 3. (0–2)

Sebastian Szybka oraz Łukasz Lamża w swoich tekstach odwołują się do malarstwa. Czy te odwołania ilustrują takie samo przekonanie o matematyce? W uzasadnieniu odpowiedzi odwołaj się do obu tekstów.

Себастьян Шибка та Лукаш Ламжа у своїх текстах посилаються на живопис. Чи ці посилання ілюструють однакове ставлення до математики? Обґрунтуй свою відповідь на основі цих двох текстів.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 4. (0–2) / Завдання 4. (0–2)

Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń odnoszących się do tekstu Sebastiana Szybki oraz do tekstu Łukasza Lamży. Zaznacz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Оціни правильність наведених тверджень, що стосуються тексту Себастьяна Шибки та тексту Лукаша Ламжі. Зазнач Р, якщо твердження правильне, або F – якщо воно помилкове.

1.	W każdym z tekstów znajdują się terminy naukowe.	P	F
2.	W zdaniu z tekstu Sebastiana Szybki: <i>Prawa fizyczne są wyrażone w języku matematyki</i> , występuje słownictwo wartościujące.	P	F
3.	Wyrazy <i>uolejnić</i> , <i>pastelowałny</i> , zawarte w tekście Łukasza Lamży, są neologizmami.	P	F

Zadanie 5. (0–4) / Завдання 5. (0–4)

Na podstawie obu tekstów napisz notatkę syntetyzującą na temat: zagadnienie matematyczności świata. Twoja wypowiedź powinna liczyć 60–90 wyrazów.

Uwaga: w ocenie wypowiedzi będzie brana pod uwagę poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna.

На основі обох текстів напиши узагальнену замітку на тему: питання математичності світу. Твоя замітка повинна налічувати 60–90 слів.

Увага: при оцінюванні відповіді братиметься до уваги мовна, орфографічна і пунктуаційна грамотність.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Miejsce dla egzaminatora Місце для екзаменатора
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

Część 2. Test historycznoliteracki / Частина 2. Історично-літературний тест

Wykonaj zadania. Odpowiadaj tylko **własnymi słowami** – chyba że w zadaniu polecono inaczej. Udzielaj tylu odpowiedzi, o ile Cię poproszono.

Виконай завдання. Відповідай лише **своїми словами**, якщо у завданні не передбачено інше. Дай стільки відповідей, скільки тебе просять.

Zadanie 6. (0–2) / Завдання 6. (0–2)

Przeczytaj poniższy fragment utworu *Do Deliusza* Horacego.

Прочитай нижченаведений уривок з твору «До Делія» Горация.

Horacy

Do Deliusza

Pomnij zachować umysł niezachwiany

¹ Animusz – odwaga, zapal.

Pośród złych przygód i od animuszu¹

Zbyt zuchwałego wśród pomyślnej zmiany

Chroń się, gdyż umrzesz, Deliuszu.

Horacy, *Do Deliusza*, [w:] tegoż, *Wybór poezji*, tłum. Adam Asnyk, Wrocław 1975.

Wyjaśnij, jakiej rady udziela podmiot liryczny Deliuszowi, oraz podaj nazwę prądu filozoficznego, z którego ta rada wynika.

Поясни, яку пораду дає Делію ліричний суб'єкт, та назви філософську течію, з якої впливає ця порада.

Rada: .....

.....

.....

.....

Nazwa prądu filozoficznego: .....

Zadanie 7. (0–1) / Завдання 7. (0–1)

Przeczytaj fraszkę *Ku Muzom* Jana Kochanowskiego.

Прочитай фразку «До муз» Яна Кохановського.

Jan Kochanowski

Ku Muzom

Panny, które na wielkim Parnasie¹ mieszkacie
A ippokreńską rosą² włosy swe maczacie,
Jeslim się wam zachował jako żyw statecznie³
Ani mam wolej⁴ z wami rozłączyć się wiecznie,
Jesli królom nie zajrzyć⁵ perł ani złota,
A milsza mi daleko niż pieniądze cnota,
Jesli nie chcę, żebyście komu pochlebiały⁶
Albo na mię u ludzi niewdzięcznych żebrały⁷,
Proszę, niech ze mną za raz⁸ me rymy nie giną,
Ale kiedy ja umrę, ony⁹ niechaj słyń.

¹ Wielki Parnas – wysoki Parnas, greckie pasmo górskie uważane za siedzibę Muz.

² Ippokreńska rosa – woda ze źródła Hippokrene, bijącego w gaju Muz, dająca poetyckie natchnienie.

³ Jeslim się wam zachował jako żyw statecznie – jeśli jak (długo) żyję, niezmiennie zjednywałem waszą łaskę.

⁴ Ani mam wolej – i nie pragnę.

⁵ Zajrzyć – zazdrościć.

⁶ Żebyście komu pochlebiały – tj. żeby moja poezja komuś schlebiała.

⁷ Na mię u ludzi niewdzięcznych żebrały – tj. próbowały mi zjednać osoby nieceniące mojej poezji.

⁸ Ze mną za raz – razem ze mną.

⁹ Ony – owe, te.

Jan Kochanowski, *Ku Muzom*, [w:] tegoż, *Poezje*, Warszawa 1988.

Na podstawie fraszki *Ku Muzom* Jana Kochanowskiego wyjaśnij, jaką rolę podmiot liryczny przypisuje poezji.

На основі фразки «До муз» Яна Кохановського поясни, яку роль відводить поезії ліричний суб'єкт.

.....

.....

.....

.....

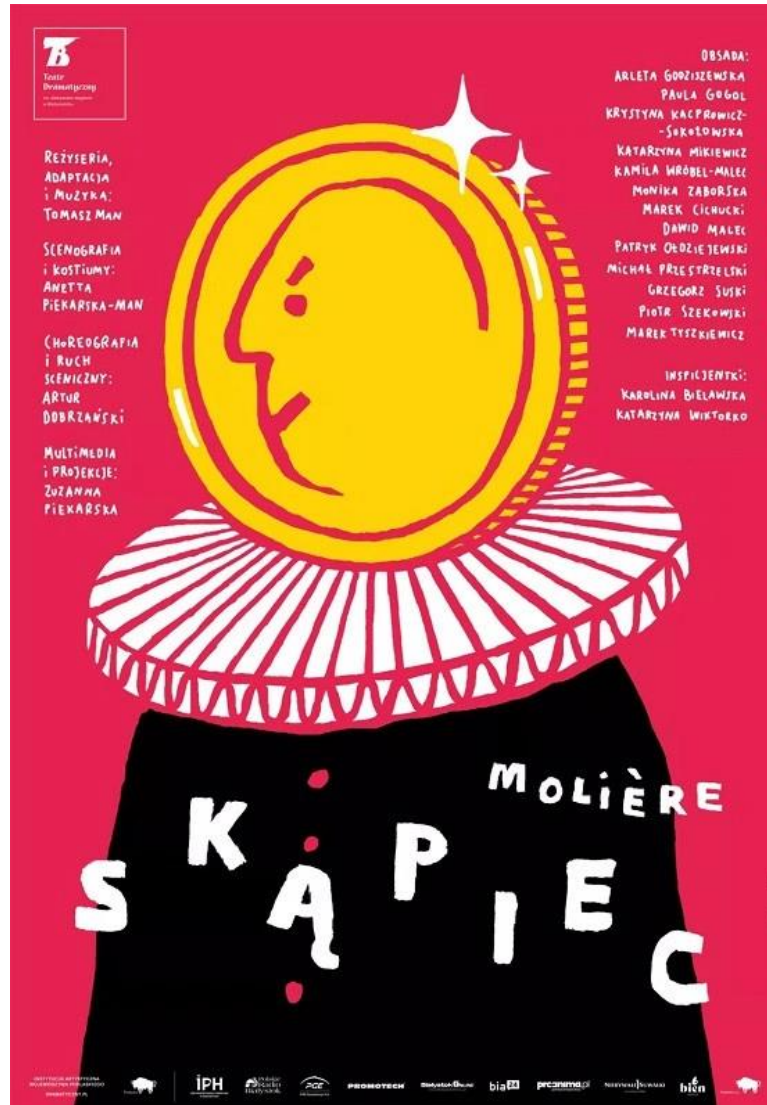
.....

.....

Zadanie 8. (0–2) / Завдання 8. (0–2)

Zapoznaj się z plakatem Agnieszki Popiek-Banach i Kamila Banacha do komedii *Skąpiec* Moliера.

Ознайомся з плакатом Аґнешки Попек-Банах і Каміля Банаха до комедії «Скупий» Мольєра.

Plakat do przedstawienia *Skąpiec*, Teatr Dramatyczny im. Aleksandra Węgiejki w Białymstoku, www.dramatyczny.pl

Na plakacie za pomocą różnych elementów graficznych przedstawiono interpretację utworu Moliера. Wybierz dwa elementy graficzne i wyjaśnij ich sens w kontekście problematyki komedii *Skąpiec*.

На плакаті за допомогою різних графічних елементів представлено інтерпретацію твору Мольєра. Вибери два графічні елементи та поясни їхнє значення в контексті проблематики комедії «Скупий».

.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 9. / Завдання 9.

Przeczytaj fragment *Lalki* Bolesława Prusa.

Прочитай уривок з «Ляльки» Болеслава Пруса.

Bolesław Prus

Lalka

W tydzień po odwiedzinach Węgiełka wpadł Ochocki. Zmężniał, opalił się i wyglądał na młodego szlachcica. [...]

Zapalił papierosa i powiedział:

– Nie wiem, czyś pan słyszał, że nieboszczka prezesowa, oprócz drobnej części, cały swój majątek zapisała na cele dobroczynne. Szpitale, domy podrzutek, szkółki, sklepy wiejskie *et cetera*¹...

Bolesław Prus, *Lalka*, Wrocław 2019.

¹ *Et cetera* (łac.) – i tak dalej.

Zadanie 9.1. (0–1) / Завдання 9.1. (0–1)

Na podstawie przytoczonego fragmentu *Lalki* oraz całej powieści Bolesława Prusa wykaż, że działania prezesowej Zasławskiej były zgodne z założeniem pracy organicznej.

На основі наведеного уривка з «Ляльки» та всього роману Болеслава Пруса доведи, що вчинки пані Заславської відповідали ідеї органічної праці.

.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 9.2. (0–1) / Завдання 9.2. (0–1)

Czy działalność dobroczynna Izabeli Łęckiej stanowiła realizację pracy organicznej?
W uzasadnieniu odpowiedzi odwołaj się do *Lalki* Bolesława Prusa.

Чи благодійна діяльність Ізабелі Ленцької була реалізацією ідеї органічної
праці? В обґрунтуванні зверніться до «Ляльки» Болеслава Пруса.

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 10. (0–1) / Завдання 10. (0–1)

Przeczytaj wiersz *Czarna róża* Kazimierza Przerwy-Tetmajera.

Прочитай вірш «Чорна троянда» Казімежа Пшерви-Тетмаєра.

Kazimierz Przerwa-Tetmajer

Czarna róża

Serce me spało, a moja myśl
tonęła gdzieś w lazurze,
nagle ujrzałem przy sobie tuż
skromniutką czarną różę.

Wspaniałą krasą jej kwiat i liść
bynajmniej się nie płoni,
a przecież dziwny jakiś czar
przykuwa wzrok mój do niej.

Czarna różyczko! zerwę cię,
na piersi przypnę sennej –
serce się budzi – cóż to? ma dłoń
chwyta za kwiat kamienny!

Odchodzę smutny – w tej chwili znów
z kamienia kwiat wykwita;
wracam – i znowu moja dłoń
za zimny kamień chwyta.

Kazimierz Przerwa-Tetmajer, *Czarna róża*, [w:] tegoż, *Poezje*, Warszawa 1980.

Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń odnoszących się do wiersza *Czarna róża* Kazimierza Przerwy-Tetmajera. Zaznacz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Оціни правильність наведених тверджень, що стосуються вірша «Чорна троянда» Казімежа Пшерви-Тетмаєра. Зазнач Р, якщо твердження правильне, або F – якщо воно помилкове.

1.	W utworze dominuje nastrój smutku, charakterystyczny dla poezji końca XIX wieku.	P	F
2.	W wierszu zastosowano symbole odnoszące się do sytuacji egzystencjalnej człowieka.	P	F

Zadanie 11. (0–2) / Завдання 11. (0–2)

Na podstawie znanych Ci fragmentów *Ferdydurke* Witolda Gombrowicza wyjaśnij, czym jest forma i jak wpływa ona na człowieka. Odpowiedź zilustruj sytuacją z utworu. На основі відомих тобі уривків з «Фердидурке» Вітольда Гомбровича поясни, що таке форма і як вона впливає на людину. Проілюструй свою відповідь ситуацією з твору.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 12. (0–2) / Завдання 12. (0–2)

Tadeusz Drewnowski o prozie Tadeusza Borowskiego pisał następująco:

Тадеуш Дреwnовський писав про прозу Тадеуша Боровського наступне:

Vorarbeiter¹ Tadek [...] to [...] szeregowy pracownik wielkiego przedsiębiorstwa eksterminacji i rabunkowej eksploatacji [...].

Tadeusz Drewnowski, *Ucieczka z kamiennego świata. O Tadeuszu Borowskim*, Warszawa 1977.

¹ Vorarbeiter – pomocnik kapo, tj. więźnia pełniącego funkcję dozorczy innych więźniów.

Z opowiadania *Proszę państwa do gazu* Tadeusza Borowskiego podaj przykład sytuacji potwierdzającej, że obóz koncentracyjny to *przedsiębiorstwo eksterminacji*, oraz przykład sytuacji potwierdzającej, że obóz koncentracyjny to *przedsiębiorstwo rabunkowej eksploatacji*.

Наведи приклад ситуації з оповідання «Ласкаво просимо до газу» Тадеуша Боровського, яка підтверджує, що концтабір – це «підприємство екстермінації», та приклад ситуації, яка підтверджує, що концтабір – це «підприємство грабіжницької експлуатації».

Obóz koncentracyjny jako *przedsiębiorstwo eksterminacji*:

.....

.....

.....

.....

.....

Obóz koncentracyjny jako *przedsiębiorstwo rabunkowej eksploatacji*:

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 13. (0–1) / Завдання 13. (0–1)

Przeczytaj wiersz *mironczarnia* Mirona Białoszewskiego.

Прочитай вірш «mironczarnia» Мирона Бялошевського.

Miron Białoszewski

mironczarnia

męczy się człowiek Miron męczy
znów jest zeń słów niepotraf
niepewny cozrobień
yeń

Miron Białoszewski, *mironczarnia*, [w:] tegoż, *Trzydzieści lat wierszy*, Warszawa 1982.

Wyjaśnij, jaki stosunek do aktu tworzenia wyraża utwór *mironczarnia* Mirona Białoszewskiego.

Поясни, яке ставлення до процесу творення виражено у творі «mironczarnia» Мирона Бялошевського.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 14. (0–2) / Завдання 14. (0–2)

Przeczytaj bajkę *Ptaszki w klatce* Ignacego Krasickiego i wiersz *Lekcja o przyimku* Juliana Kornhausera.

Прочитай байку «Птахи в клітці» Ігнація Красицького та вірш «Урок про прийменник» Юліана Корнхаузера.

Tekst 1.

Ignacy Krasicki

Ptaszki w klatce

„Czegóż płaczesz? – staremu mówił czyżyk młody –
Masz teraz lepsze w klatce niż w polu wygody”.
„Tyś w niej zrodzon – rzekł stary – przeto ci wybaczę;
Jam był wolny, dziś w klatce – i dlatego płaczę”.

Ignacy Krasicki, *Ptaszki w klatce*, [w:] tegoż, *Dzieła wybrane*, tom 1., Warszawa 1989.

Tekst 2.

Julian Kornhauser
Lekcja o przyimku

Ptaszek siedzi w klatce.
Ptaszek wychodzi z klatki.
Ptaszek chodzi po klatce.
Ptaszek fruwa nad klatką.
Ptaszek wchodzi do klatki.
Ptaszek bije skrzydłami o klatkę.
Ptaszek siedzi przed klatką.
Ptaszek siedzi przy klatce.
Ptaszek trzyma łapki na klatce.
Ptaszek wychodzi za klatkę.
Biedny ptaszek.

[pierwodruk 1973]

Julian Kornhauser, *Lekcja o przyimku*, [w:] tegoż, *Wiersze zebrane*, Poznań 2016.

**Czy w obu przytoczonych wierszach wyrażono tę samą refleksję na temat wolności?
Uzasadnij odpowiedź.**

Чи у цих двох віршах виражено такі самі думки про свободу? Обґрунтуй свою відповідь.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

BRUDNOPIS (nie podlega ocenie) / ЧЕРНЕТКА (не підлягає оцінюванню)

JEZYK POLSKI

Poziom podstawowy

Arkusz 1. (testy)

Formuła 2023

JEZYK POLSKI

Poziom podstawowy

Arkusz 1. (testy)

Formuła 2023

JEZYK POLSKI

Poziom podstawowy

Arkusz 1. (testy)

Formuła 2023

ПОЛЬСЬКА МОВА

Базовий рівень

Збірка 1. (тести)

Формула 2023

ПОЛЬСЬКА МОВА

Базовий рівень

Збірка 1. (тести)

Формула 2023

ПОЛЬСЬКА МОВА

Базовий рівень

Збірка 1. (тести)

Формула 2023

